

Թեմատիկ պլանավորում

Համաշխարհային պատմություն

VII դասարան

34 ժամ

2022-2023 ուստարի

Խ. Արշակյան

Դասագրքի հեղինակներ՝ Ա. Քոչյան, Գ. Հարությունյան, Ա. Նազարյան (Զանգակ հրատարակչություն, Երևան 2019)

Թեմա	Բաժին.1 Վաղ Միջնադար	
Նպատակ	Իմանալ ժողովուրդների մեծ գաղթի մասին, բարբարոսական ցեղերի, Ֆրանկական պետության ստեղծման, Սրբազան Հռոմեական կայսրության առաջացման, վիկինգների արշավանքների, Կիևյան Ռուսիայի կազմավորման և մկրտության մասին, Արևելահռոմեական կայսրության սահմանների և ազգային կազմի, քրիստոնեական եկեղեցու ձևավորման, Կառլոս Մեծի նվաճումների, վաղմիջնադարյան Եվրոպայում կատարված կարևորագույն իրադարձությունների, մշակութային կյանքի զարգացման ու ձեռքբերումների մասին, Բյուզանդիայի հզորացման նախադրյալները Հուստինիանոս 1-ինի և Մակեդոնական դինաստիայի օրոք:	
Վերջնարդյունքներ	Քարտեզի վրա ցույց տալ Արևելյան և Արևմտյան հռոմեական կայսրությունները, Ֆրանկական պետությունը, Հին Ռուսիան, թվարկել նշանավոր տիրակալների անուններ, կազմել կարոր որոշ իրադարձությունների ժամանակագրություն, քարտեզի վրա ցույց տալ բարբարոսական ցեղերի տեղաշարժը, գնահատել վաղմիջնադարյան Եվրոպայում կատարված կարևորագույն իրադարձությունները, բացատրել ժողովուրդների մեծ գաղթ, բարբարոսներ, կնյագ, վայրագ, ավատատախիրություն հասկացությունները, վերլուծել վաղմիջնադարյան Եվրոպայի տարբեր երկրների հասարակական կյանքը, պետական կարգը, բանակը, մշակութային, տնտեսական զարգացմանը նպաստող պայմանները, համեմատել նշանավոր պետական գործիչներին, նրանց վարած քաղաքականությունը:	
Ժամ	Էջ	Դաս

1	5-9	<u>Դաս 1. Պայքար Արևմտյան Հռոմեական կայսրության ժառանգության համար</u>
2	10-14	Դաս 2. Քրիստոնեական եկեղեցին
3	15-18	<u>Դաս 3. Բյուզանդիայի ոսկեդարը</u>
4	19-22	<u>Դաս 4. Բյուզանդիան Հայկական (Մակեդոնական) հարստության օրոք</u>
5	24-28	<u>Դաս 5. Կարոլինգների կայսրությունը</u>
6	29-31	<u>Դաս 6. Սրբազան Հռոմեական կայսրությունը</u>
7	33-35	<u>Դաս 7. Անհանգիստ Եվրոպան</u>
8	37-40	<u>Դաս 8. Հին Ռուսիան</u>
Թեմա		Բաժին 2. Միջնադարը Ճաղկման ժամանակաշրջանում
Նպատակ		Իմանալ ավատատիրական հարաբերությունների ձևավորման, ավատատիրական աստիճանակարգության, գյուղական համայնքի, միջնադարյան քաղաքների, համքարությունների, խաչակրաց արշավանքների, միջնադարյան դպրոցների ու համալսարանների, նշանավոր գործիչների մասին, ավատատիրական հասարակարգի էության, միջնադարում գյուղացիների և ավատատերերի կենցաղի, քաղաքների առաջացման ու զարգացման նախադրյալների, խաչակրաց շարժման պատճառների ու հետևանքների, 13-րդ դարի նշանավոր տիրակալների, միջնադարյան համալսարանների գործունեության, հերետիկոսների դեմ մղվող պայքարի մասին, ավատատիրական աստիճանակարգության, համքարությունների ունեցած դերի, Արևելքում առաջացած խաչակրաց պետությունների, կայսրերի ու պապերի պայքարի պատճառների ու հետևանքների, համալսարանների խաղացած դերի մասին:
Վերջնադրոյունքներ		Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ Արևելքում առաջացած խաչակրաց պետությունները, միջնադարյան նշանավոր համալսարանական քաղաքներ, նշել միջնադարի ծաղկման ժամանակաշրջանի մի քանի կարևոր իրադարձություններ, կազմել միջնադարի ծաղկման ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունների ժամանակագրություն, բացատրել սենյոր, վասալ, համքարություն, ավատ, ասպետ, եռադաշտային համակարգ, դեկան, բանադրանք, խաչակիր, կաթոլիկ, ուղղափառ, ինկվիզիցիա, գիլդիա, յոթ ազատ արվեստներ, հոգևոր-ասպետական միաբանություն հասկացությունների իմաստը, բնութագրել և համեմատել ժամանակաշրջանի նշանավոր պետական, հոգևոր, մշակութային գործիչներին, վերլուծել խաչակրաց շարժման պատճառներն ու հետևանքները, քրիստոնեական եկեղեցու պառակտման պատճառները:
Ժամ	Էջ	Դաս
9	45-49	<u>Դաս 9. Ավատատիրական հասարակությունը</u>
10	51-55	<u>Դաս 10. Խաչակրաց շարժումը</u>

11	57-59	<u>Դաս 11. 13-րդ դարի նշանավոր տիրակալները</u>
12	61-64	<u>Դաս 12. Քրիստոնեական եկեղեցին 11-13-րդ դդ.</u>
13	66-69	<u>Դաս 13. Կրթությունը և Գիտությունը</u>
14		<u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>
15		<u>Գործնական աշխատանք</u>
Թեմա		Բաժին.3 Միջնադարի մայրամուտը
Նպատակ		Իմանալ ավատատիրական հարաբերությունների քայքայման, ազգային պետությունների առաջացման, Հարյուրամյա պատերազմի, Բյուզանդական կայսրության կործանման, Ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորման մասին, ավատատիրական հարաբերությունների քայքայման պատճառների ու հետևանքների, ազգային պետությունների առաջացման անխաղրյալների, թուրքական նվաճումների, Ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորման գործում Մոսկվայի ունեցած դերի և Ռուսական պետության նվաճումների մասին, դասային միապետությունների առաջացման, Հարյուրամյա պատերազմի պատճառների և հետևանքների, Բյուզանդական կայսրության կործանման հետևանքների, Ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորման անխաղրյալների և ընթացքի մասին :
Վերջնարդյունքներ		Ներկայացնել անգլիական և ֆրանսիական դասային միապետության կառուցվածքը, թվարկել ուշ միջնադարի կարևոր իրադարձություններ, քարտեզի վրա ցույց տալ Օսմանյան և Ռուսական պետությունների տարածքային նվաճումները, ներկայացնել ազգային պետությունների կազմավորմանը նպաստող և խոչընդոտող պայմանները, պարզաբանել Հարյուրամյա պատերազմի պատճառներն ու հետևանքները, բացատրել մանուֆակտուրա, դասային միապետություն, պառլամենտ, գլխավոր շտատներ, ռայխստագ, կորտես, երկրային ժողով, պրիկազ, օպրիչինա հասկացությունները, վերլուծել ավատատիրության և եկեղեցու ճգնաժամի պատճառները, համեմատել անգլիական և ֆրանսիական դասային միապետության կառուցվածքը, համեմատել Ջոն Ուիկլիֆին և Յան Հուսին, գնահատել ազգային հերետիկոսությունների դերը, բնութագրել Իվան 4-րդին, գնահատել նրա գործունեությունը:
Ժամ	Էջ	Դաս
16	72-75	<u>Դաս 14. Դասային միապետությունը</u>
17	77-81	<u>Դաս 15. Ազգային պետությունների կազմավորումը</u>
18	82-86	<u>Դաս 16. Հարյուրամյա պատերազմը</u>

19	87-91	<u>Դաս 17. Բյուզանդիայի անկումը</u>
20	92-97	<u>Դաս 18. Ռուսական կենտրոնացված պետության կազմավորումը</u>
Թեմա		Բաժին 4. Արևելքի երկրները միջնադարում
Նպատակ	<p>Իմանալ Արաբական խալիֆայության կազմավորման ժամանակը և առաջին խալիֆների անունները, Արևելքի նշանավոր քաղաքներ, կառույցներ, ստեղծագործություններ, Չինաստանում միջին դարերում կատարված գյուտերը, Արևելքում տարածված կրոնական ուղղությունները, իսլամի միավորիչ դերը արաբական աշխարհում, Արաբական խալիֆայության, Մոնղոլական տերության, Օսմանյան կայսրության, Դելիի սուլթանության, Մեծ Մողոլի կայսրության, Տան, Մին կայսրությունների, «Տայկա» և սյոգունների դարաշրջանների, Արևելքի երկրների մշակութային կարևոր ձեռքբերումների մասին, Արևելքի երկրներում պետական կազմավորումների առաջացման ժամանակը, նախադրյալները, կարևոր իրադարձություններն ու երևույթները, Արաբական խալիֆայության տրոհման պատճառները, Արևելքի երկրների տնտեսական, ռազմական, քաղաքական հզորության նախադրյալները և անկման պատճառները:</p>	
Վերջնարդյունքներ	<p>Քարտեզի վրա ցույց տալ Արաբական խալիֆայությունը, Մոնղոլական տերությունը, Օսմանյան կայսրությունը, Հնդկաստանը, Չինաստանը, Ճապոնիան, թվարկել միջնադարում Արևելքի երկրներում տեղի ունեցած մի քանի կարևոր իրադարձություններ, նշանավոր պետական ու մշակութային գործիչների անուններ, ներկայացնել Արևելքի երկրների ազգային մշակույթները, Արևելքի ժողովուրդների պայքարը թյուրք-մոնղոլական նվաճողների դեմ, Արևելք-Արևմուտք առևտրատնտեսական և մշակութային կապերը, բացատրել Ղուրան, իսլամ, մուսուլման, խալիֆ, հիջրա, շիա, սուննի, ռեկոնկիստա, ընտրություն ըստ արժանիքի, սինտո, սյոգուն, կաբուկի, պագոդա, սամուրայ հասկացությունների իմաստը, համեմատել Արևելքի երկրներում պետական կազմավորումների առաջացման ժամանակը, նախադրյալները, կարևոր իրադարձություններն ու երևույթները:</p>	
Ժամ	Էջ	Դաս
21	101-105	<u>Դաս 19. Արաբական խալիֆայությունը</u>
22	106-108	<u>Դաս 20. Քոչվորական կայսրությունները</u>
23	110-114	<u>Դաս 21. Հնդկաստանը 4-17-րդ դդ.</u>
24	115-119	<u>Դաս 22. Չինաստանը և Ճապոնիան միջնադարում</u>
Թեմա		Բաժին 5. Նոր Եվրոպայի ծնունդը
Նպատակ	<p>Իմանալ ծովային և ցամաքային նշանավոր հայտնագործություններ կատարողների, 16-17-րդ դդ. Նշանավոր գիտնականների և քաղաքական գործիչների անուններ, աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունների և</p>	

		դրանց հետևանքների, Ռեֆորմացիայի սկզբնավորման, տարածման և հետևանքների մասին, Երեսնամյա պատերազմի պատճառների ր հետևանքների, նոր Եվրոպայի ձևավորման նախադրյալների մասին:
Վերջնադրյունքներ		Թվարկել Վերածննդի դարաշրջանի նշանավոր գործիչների և նրանց գործերը, քարտեզի վրա ցույց տա Աշխարհագրական մեծ հայտնագործություններ և դրանք իրականացրած գործիչների երթուղին, ներկայացնել ուշ միջնադարում գիտության մեջ կատարված նոր գյուտերը: Դրանց նշանակությունը, գնահատել Վերածննդի մշակույթը, աշխարհագրական հայտնագործությունները ներկայացնել ժամանակագրական հաջորդականությամբ, բացատրել Վերածնունդ, հումանիստներ, Հյուսիսային Վերածնունդ, ինդուլգենցիա, բողոքականներ, Ռեֆորմացիա, գաղութ, կոնկիստադոր, լյութերական եկեղեցի, անգլիկան եկեղեցի հասկացությունների իմաստը, բացատրել Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունների նշանակությունը, գիտական հեղաշրջումների հետևանքները, դրանց նկատմամբ եկեղեցու դիրքորոշումը, գնահատել Նիդեռլանդական հեղափոխության պատմական նշանակությունը, Եվրոպայի ձևավորման պայմանները:
Ժամ	Էջ	Դաս
25	123-128	<u>Դաս 23. Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները</u>
26	130-133	<u>Դաս 24. Վերածնունդ</u>
27	135-139	<u>Դաս 25. Ռեֆորմացիա</u>
28	141-145	<u>Դաս 26. Նոր Եվրոպայի ծնունդը</u>
29	146-149	<u>Դաս 27. Նոր գիտությունը</u>
30		<u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>
31		<u>Գործնական աշխատանք</u>
32		<u>Կրկնություն</u>
33		<u>Կրկնություն</u>
34		<u>Ամփոփում</u>

